

חוכמות באידיש

די פען שיסט ערגער פֿון אַ פֿייל.

Di pen shist erger fun a fayl.

העט מכאיב יותר מהחץ.

אַז מען האָט אַ סך צו טאָן, לייגט מען זיך שלאָפֿן.

*Az men hot a sakh tsu ton,
leygt men zikh shlofn.*

כשיש לך המון דברים
לעשות, לך לישון!

אתה לא יכול לרוקן את האוקיינוס עם כפית.

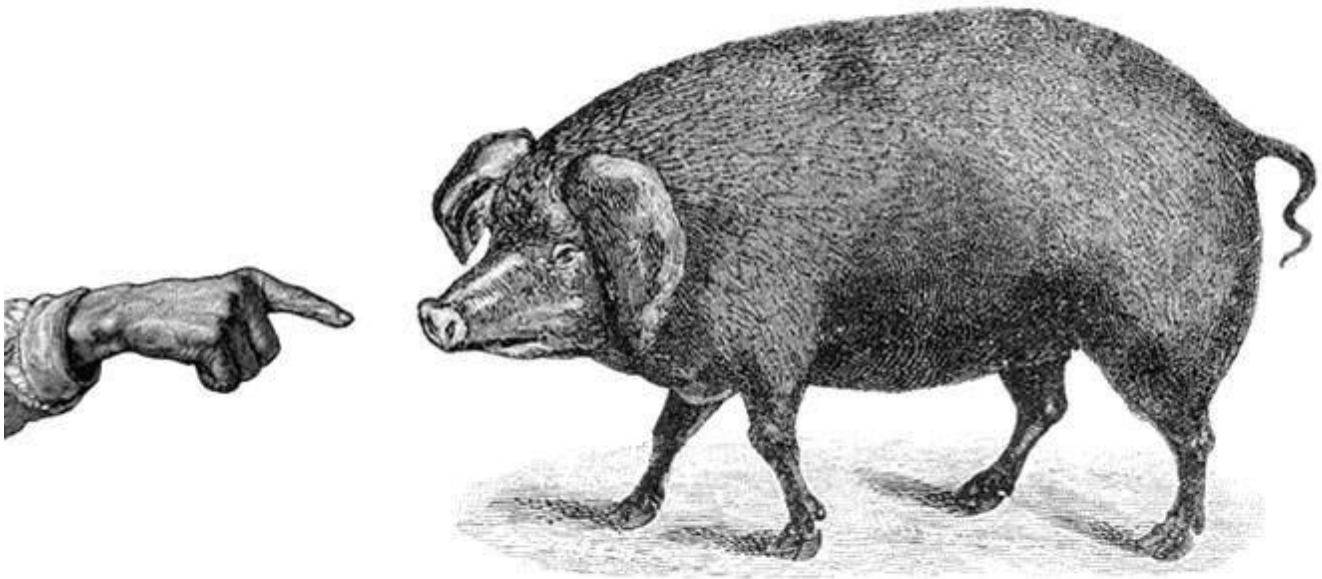
מיט אַ לעפל קען מען דעם ים נישט אויסשעפן.

Mit a lefl ken men dem yam nit oys'shepn.

גיב אַ חזיר אַ פֿינגער וויל ער די גאַנצע האַנט.

Gib a khazer a finger vil er di gantse hant.

תן לחזיר אצבע, והוא ירצה את כל היד.

ווען ער איז צוויי מאָל אזוי קלוג
וואָלט ער געווען אַ גולם!

Ven er iz tsvey mol azoy klug,
volt er geven a goylem!

אם הוא היה חכם כפליים הוא היה טיפש!

דער רויטסטער עפל קען אויך האָבן אַ וואַרעם.

*Der roytster epl
ken oykh hobn a vorem.*

גם בתפוח
האדום ביותר
יכולה להסתתר
תולעת.

אויב די באבע וואָלט געהאַט אַ באָרד
וואָלט זי געווען אַ זיידע.

אם לסבתא היה זקן – היא הייתה סבא.

*Oyb di bobbe volt gehat a bord,
volt zi geven a zeyde.*

וואָס קען ווערן פֿון די שאַף
אַז דער וואָלף איז דער ריכטער?

מה יקרה
לכבשים
אם השועל
יהיה
השופט?

Vos ken vern fun di shof az der volf iz der rikhter?

ווען די קאץ שלאָפֿט טאַנצן די מיין.

Ven di kats shloft, tantsn di mayz.

כשהחתול ישן,
העכבר רוקד.

אַלץ קען דער מענטש פֿאַרגעסן נאָר ניט עסן.

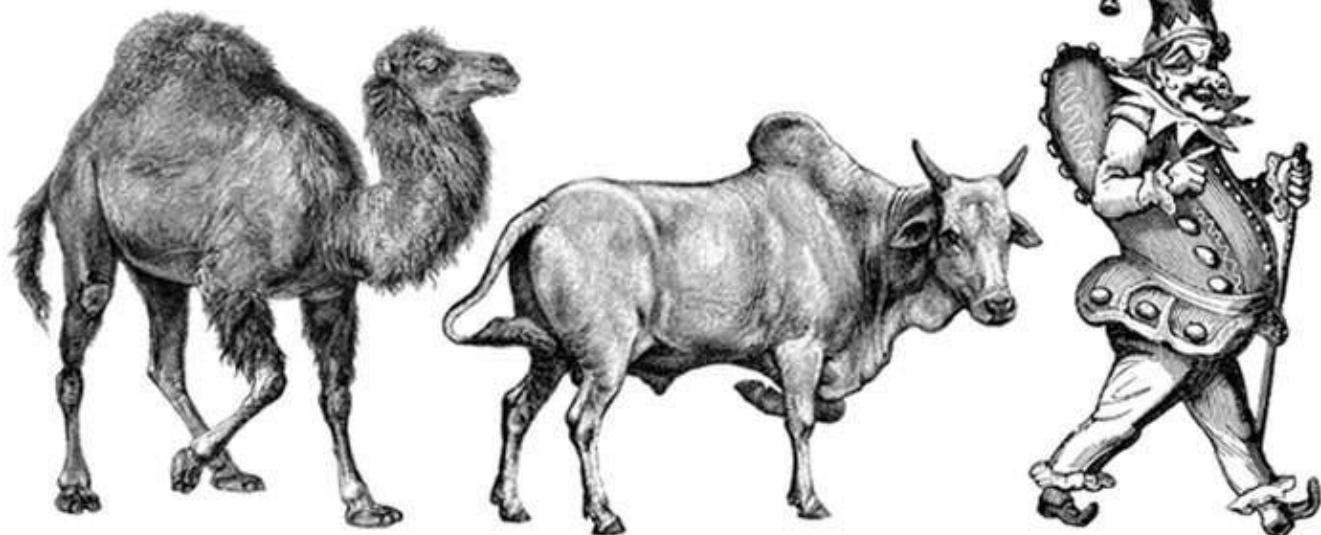
אדם יכול לשכוח
מהכל חוץ מהאוכל.

*Alts ken der mentsh fargesn
nor nit esn.*

קיינער זעט ניש זיין אייגענעם הויקער.

Keyner zet nit zayn eygenem hoyker.

אף אחד לא רואה את הדבשת של עצמו.

מיט איין הינטן זיצט מען ניש אויף צוויי פֿערד.

אתה לא יכול
לשבת על שני
סוסים עם ישבן
אחד.

*Mit eyn hintn
zitst men nit
oyf tsvey ferd.*

דער מענטש טראַכט און גאָט לאַכט.

אנשים מתכננים
ואלוהים צוחק.

Der mentsh trakht un Got lakht.

אפילו בשעון
היקר ביותר אין
יותר מ-60
דקות.

*Afile der
raykhter zeyger
hot nit mer vi
zekhtsik minut.*

דאָס היטל איז גוט נאָר דער קאָפּ איז צו קליין.

*Dos hitl iz gut
nor der kop is tsu kleyn.*

הכובע בסדר, אבל
הראש קטן מדי.

אַז דאָס מיידל קען נישט טאַנצן,
זאָגט זי אַז די קלעזמער קענען נישט שפּילן.

Az dos meydl ken nit tantsn, zagt zi az di klezmer kenen nit shpiln.

ילדה שלא יודעת לרקוד, אומרת שהמוזיקה לא טובה.

"אדם יסודו מעפֿר וסופֿו לעפֿר" –
 בינו-לבינו איז גוט אַ טרונק בראָנפֿן.

*"Odem yesoydoy meyofof vesoyfo leyofor" –
 beyne-leveyne iz gut a trunk bronfn.*

**"אדם יסודו לעפר וסופו
 לעפר" - בינתיים זה נחמד
 לשתות מדי פעם וודקה!**

אַ בהמה האָט אַ לאַנגע צונג
 און קעז קיין ברכה ניט זאָגן.

*A beheyne hot a lange tsung
 un ken keyn brokhe nit zogn.*

**לפרה יש לשון ארוכה אבל היא
 לא יכולה לברך.**